

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **22 Ekim 2025**

Sayı: **14741**

35743

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Orhan Sümer
Adana Milletvekili

Son yıllarda artan enflasyon ve döviz kuru nedeniyle, madeni para üretiminde kullanılan hammadde maliyetleri önemli ölçüde yükselmiştir.

Bu durum, darphanenin üretim giderlerini doğrudan etkilerken, bazı madeni paraların üretim maliyetinin kendi nominal değerini aşma ihtimalini gündeme getirmiştir. Ayrıca, son dönemde bazı madeni paraların gramajında düşüş yapıldığı ve üretim maliyetlerini azaltma yönünde değişikliklere gidildiği kamuoyuna yansımıştır.

Ancak bu konuda şeffaf ve güncel bilgiler kamuoyuyla paylaşılmamaktadır. Ülkemizde darphane faaliyetleri, para basım maliyetleri ve hammadde temini gibi alanlarda yaşanan değişimler hem kamu maliyesi hem de parasal güven açısından önem arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Türkiye Cumhuriyeti Darphanesi tarafından üretilen madeni paraların (1, 5, 10, 25 ve 50 kuruş ile 1 TL) birim başına üretim maliyeti nedir? Son üç yıl (2022, 2023 ve 2024) için ayrı ayrı madeni para türlerine göre maliyet kalemleri (hammadde, işçilik, enerji, nakliye vb.) ne kadardır?
2. Aynı dönemde bu madeni paraların gramajında veya bileşiminde herhangi bir değişikliğe gidilmiş midir? Gidildiyse, neden ve hangi gerekçelerle bu değişiklik yapılmıştır?
3. 2022'den itibaren madeni paraların üretiminde bakır, nikel, çinko gibi hammaddelerin fiyat artışı, üretim maliyetlerine ne ölçüde yansımıştır?
4. Bakanlığınızın elindeki verilere göre, madeni para üretim maliyeti, nominal değerini aşan herhangi bir para birimi bulunmakta mıdır?
5. Dünyada madeni para üretim maliyetinin, paranın piyasa değerinden daha yüksek olduğu ülke örnekleri mevcut mudur? Bu ülkelerle Türkiye'nin üretim maliyetleri karşılaştırıldığında, Türkiye hangi konumdadır?
6. Önümüzdeki dönemde madeni para üretimi konusunda yeni bir maliyet optimizasyonu veya tasarım değişikliği planı var mıdır?